

PISA4U

Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών σε θέματα Μαθηματικού Εγγραμματισμού

Ενότητα 7. Η δημόσια κατανόηση και επικοινωνία της έρευνας PISA

Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων

Εργαστήριο
Διδακτικής
& Σχολικής
Παιδαγωγικής
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Εθνικό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021-2025

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

Η εκπόνηση του παραδοτέου εντάσσεται στο Έργο «Δημιουργία Ερευνητικών Υποδομών, Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού και Επικοινωνία Αποτελεσμάτων Διεθνών Εκπαιδευτικών Ερευνών» με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αναστάσιο Εμβλωτή. Χρηματοδοτήθηκε βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μέσω του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025.

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Ενότητα 7. Η δημόσια κατανόηση και επικοινωνία της έρευνας PISA	3
Τι αφορά η δημόσια επικοινωνία του PISA.....	3
Για ποιους λόγους να προχωρήσουμε σε δημόσια επικοινωνία του PISA.....	4
Σε ποια ακροατήρια.....	4
Με ποιο περιεχόμενο	5
Με ποιους στόχους.....	5
Με ποιους πόρους.....	6

Ενότητα 7. Η δημόσια κατανόηση και επικοινωνία της έρευνας PISA

Ένας από τους στόχους της επιμόρφωσης είναι η προετοιμασία των συμμετεχόντων εκπαιδευτικών ώστε να μπορούν να επικοινωνήσουν θέματα σχετικά με την έρευνα PISA σε κοινό που έχει μικρή ή δεν έχει καθόλου σχετική ενημέρωση.

Τι αφορά η δημόσια επικοινωνία του PISA

Η δημόσια επικοινωνία αφορά α) τις αρχές, τους στόχους και τη μεθοδολογία της έρευνας PISA, β) τα αποτελέσματα και τα ευρήματα της έρευνας, και γ) πόρους που σχετίζονται με το PISA και τον ΟΟΣΑ.

α) Η δημόσια επικοινωνία των αρχών, των στόχων και της μεθοδολογίας της έρευνας PISA, ανάλογα με το ακροατήριο και τις επιλογές του παρουσιαστή, μπορεί να περιλαμβάνει παρουσίαση του διεθνούς προγράμματος PISA, των βασικών αρχών του και των στόχων του καθώς και της έννοιας των εγγραμματοσμών (στην κατανόηση κειμένου, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες). Επίσης, μπορεί να περιλαμβάνει παρουσίαση της γεωγραφικής κάλυψης (δηλαδή των χωρών που συμμετέχουν) και των κύκλων και των φάσεων που περιλαμβάνει κάθε κύκλος με αναφορά στα κύρια γνωστικά αντικείμενα κάθε φάσης. Στην μεθοδολογία της έρευνας χρειάζεται να διευκρινιστούν θέματα όπως η επιλογή του δείγματος των σχολείων και των μαθητών/τριών, ο τρόπος συλλογής των δεδομένων μέσω των γνωστικών τεστ και των ερωτηματολογίων καθώς και ο τρόπος διαμόρφωσης των ερωτήσεων του γνωστικού τεστ και αξιολόγησης των απαντήσεων. Ανάλογα με το ακροατήριο, η δημόσια επικοινωνία των αρχών, των στόχων και της μεθοδολογίας της έρευνας PISA μπορεί να περιλαμβάνει συνοπτικές ή αναλυτικές περιγραφές του θεωρητικού πλαισίου (έννοιες και παραδοχές στις οποίες βασίζεται η έρευνα) και του πλαισίου αξιολόγησης (χαρακτηριστικά των θεμάτων, επίπεδα επάρκειας κ.α.). Τέλος, θα πρέπει να περιλαμβάνει μια συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων και της εξέλιξής τους στον χρόνο.

β) Η δημόσια επικοινωνία των αποτελεσμάτων και των ευρημάτων της έρευνας PISA θα πρέπει να περιλαμβάνει την παρουσίαση των αποτελεσμάτων για την Ελλάδα,

αφενός σε σύγκριση με τον μέσο όρο ή και άλλες συμμετέχουσες χώρες και αφετέρου σε σύγκριση με άλλους κύκλους και φάσεις, δηλαδή την εξέλιξη των αποτελεσμάτων στον χρόνο. Επίσης θα πρέπει να περιλαμβάνει βασικά συμπεράσματα για τους παράγοντες που επηρεάζουν (ή δεν επηρεάζουν) την επίδοση και ιδίως το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, το φύλο και τις στάσεις απέναντι στα μαθηματικά (όπως το άγχος και η αναπτυξιακή νοοτροπία).

γ) Η δημόσια επικοινωνία πόρων που σχετίζονται με το PISA και τον ΟΟΣΑ μπορεί να γίνεται αυτόνομα ή σε συνδυασμό με τις δύο παραπάνω περιπτώσεις. Αφορά σε υλικά που μπορεί να προέρχονται από το PISA (όπως τα PISA in focus) ή από τον ΟΟΣΑ (όπως τα υποτιτλισμένα webinars σχετικά με θέματα που αφορούν την εκπαίδευση). Για παράδειγμα, θα μπορούσε να παρουσιαστεί το θέμα της δημιουργικότητας στο σχολείο αξιοποιώντας το webinar «Why and How Schools Should Nurture Students' Creativity» και το PISA in focus “Νέα αποτελέσματα του PISA για τη Δημιουργική Σκέψη: Μπορούν οι μαθητές να σκεφτούν αντισυμβατικά;”. Οι δύο αυτοί πόροι υπάρχουν στον ιστότοπο pisa4u.gr μαζί με δεκάδες άλλους παρόμοιους.

Για ποιους λόγους να προχωρήσουμε σε δημόσια επικοινωνία του PISA

Η δημόσια επικοινωνία του PISA γίνεται για να υπάρχει μια ενημέρωση του ευρύτερου κοινού αφενός σχετικά με το PISA, τους στόχους και τα αποτελέσματά του και αφετέρου για θέματα που απασχολούν την διεθνή εκπαιδευτική κοινότητα και για τα οποία έχουν αναπτυχθεί υλικά και σχετικές οπτικές. Ειδικότερα σχετικά με το δεύτερο, πρόκειται κυρίως για υλικό του PISA και του ΟΟΣΑ που είναι δημόσιο και αναφέρεται σε ευρύ φάσμα θεμάτων και ενδιαφερόντων.

Σε ποια ακροατήρια

Τα ακροατήρια μπορεί να είναι ειδικά ή γενικά.

Στα ειδικά ακροατήρια συμπεριλαμβάνονται εκπαιδευτικοί που διδάσκουν μαθηματικά στο Γυμνάσιο ή στο Λύκειο. Η δημόσια επικοινωνία του PISA σε μαθηματικούς θα πρέπει να περιλαμβάνει εξειδικεύσεις σχετικές με τα Μαθηματικά

και τη διδασκαλία και τη μάθησή τους. Έτσι, θα πρέπει να παρουσιάζονται αναλυτικά οι έννοιες του μαθηματικού εγγραμματισμού, το θεωρητικό πλαίσιο για την αξιολόγηση των Μαθηματικών στο PISA, το πλαίσιο εφαρμογής της έρευνας (θέματα και χαρακτηριστικά τους, επίπεδα επάρκειας, κ.α.) και τα αποτελέσματα για τα Μαθηματικά. Η έμφαση και η εστίαση μπορεί να αλλάζει, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του ακροατηρίου. Για παράδειγμα, μετά από μια σύντομη παρουσίαση του θεωρητικού πλαισίου για τα Μαθηματικά, θα μπορούσε να γίνει ένα εργαστήριο σχετικά με την κωδικοποίηση απαντήσεων μαθητών σε ανοικτού τύπου ερωτήματα, με στόχο να αναδειχτεί η αξία της αναγνώρισης των στοιχείων που έχουν απαντήσεις οι οποίες βρίσκονται σε ένα πυκνό φάσμα από την πλήρως αποδεκτή μέχρι την μη αποδεκτή.

Στα γενικά ακροατήρια ενδέχεται να συμμετέχουν άτομα που το ενδιαφέρον τους δεν στρέφεται ειδικά στα Μαθηματικά, αλλά ενδιαφέρονται είτε για μια σφαιρική κατανόηση του PISA, είτε για θέματα που εστιάζουν σε πτυχές της εκπαίδευσης όπως η δημιουργικότητα, η διαχείριση του χρόνου της οθόνης ή η νοοτροπία ανάπτυξης. Στα γενικά ακροατήρια μπορεί να είναι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων, γονείς, ακόμα και τμήματα της ευρύτερης κοινότητας.

Με ποιο περιεχόμενο

Το περιεχόμενο της δημόσιας επικοινωνίας του PISA μπορεί να είναι:

- α) τι είναι το PISA (τι ερευνά, με ποιες μεθόδους και με ποια αποτελέσματα)
- β) τα Μαθηματικά στο PISA (έννοια του μαθηματικού εγγραμματισμού, πλαίσιο αξιολόγησης του μαθηματικού εγγραμματισμού και εφαρμογή του, αποτελέσματα, παράγοντες που τα επηρεάζουν)
- γ) θεματικές που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του PISA (Pisa in focus) ή από την ΟΟΣΑ (webinars)

Με ποιους στόχους

Ο στόχος της δημόσιας επικοινωνίας του PISA είναι η παρουσίαση των στόχων, των μεθόδων και της λογικής του PISA σε ευρύτερα ακροατήρια. Η παρουσίαση πρέπει

να αναδεικνύει και να αποσαφηνίζει το πλαίσιο, τις αρχές και τα αποτελέσματα της έρευνας.

Επιπλέον, ειδικότερα για εκπαιδευτικούς που διδάσκουν Μαθηματικά, ο στόχος μπορεί να είναι και η αξιοποίηση στοιχείων του PISA στη διδασκαλία. Τέτοια στοιχεία είναι τα προβλήματα από την καθημερινή ζωή, η αναγνώριση διαφορετικών ποιοτικών χαρακτηριστικών των απαντήσεων σε μια ερώτηση, κ.α.

Με ποιους πόρους

Οι πόροι που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη δημόσια επικοινωνία του PISA είναι:

- ο Οδηγός Εκπαιδευτικών για τα Μαθηματικά
- τα κείμενα PISA in focus (https://pisa4u.gr/pisainfocus_v2/)
- τις αναφορές της έρευνας PISA (<https://pisa4u.gr/pisafiles/>)
- τα webinars του ΟΟΣΑ (<https://pisa4u.gr/webinars/>)
- το πλαίσιο αξιολόγησης (framework) για κάθε αντικείμενο που εξετάζεται στο PISA (<https://pisa4u.gr/pisafiles/>)
- κείμενα που μπορούν να ανακτηθούν από τον επίσημο ιστότοπο του ΟΟΣΑ (<https://www.oecd.org/en/about/programmes/pisa.html>)

PISA4U

Πανεπιστήμιο
Ιωαννίνων

Εργαστήριο
Διδακτικής
& Σχολικής
Παιδαγωγικής
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Εθνικό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021-2025

Τομεακό
Πρόγραμμα
Ανάπτυξης
2021 - 2025

Η εκπόνηση του παραδοτέου εντάσσεται στο Έργο «Δημιουργία Ερευνητικών Υποδομών, Επεξεργασία Ερευνητικού Υλικού και Επικοινωνία Αποτελεσμάτων Διεθνών Εκπαιδευτικών Ερευνών» με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Αναστάσιο Εμβλωτή. Χρηματοδοτήθηκε βάσει της Προγραμματικής Σύμβασης του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων μέσω του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025.